

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18027

Tarih : 18.05.2026

10/4202

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van-Hakkâri Karayolu ile Hakkâri il merkezi ve ilçeleri bağlantı güzergâhlarında uzun süredir giderilmeyen jeoteknik riskler, mühendislik eksiklikleri, koruyucu altyapı yetersizlikleri ve denetim zaafı nedeniyle art arda meydana gelen ölümlü trafik kazaları, bölgedeki ulaşım ağının kamu güvenliği açısından kritik bir risk alanına dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Son bir yıl içerisinde aynı güzergâhlarda meydana gelen kazalarda en az 25 yurttaş yaşamını yitirmiş, 28 yurttaş yaralanmıştır. Kazaların benzer hatlarda ve benzer nedenlerle tekrar etmesi; yol geometrisi, bariyer standartları, heyelan ve kaya düşmesi riskleri, drenaj altyapısı ve trafik güvenliği bakımından kalıcı ve bütünlüklü bir müdahalenin zamanında gerçekleştirilmediğini göstermektedir. Bu çerçevede; söz konusu güzergâhlarda meydana gelen kazaların nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılması, ihmali bulunan kişi ve kurumların sorumluluklarının ortaya çıkarılması, yurttaşların yaşam hakkını tehdit eden ulaşım sorunlarının giderilmesi ve kalıcı yol güvenliği politikalarının oluşturulması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartın

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Van–Hakkâri Karayolu ile Hakkâri il merkezi ve ilçelerine bağlantı sağlayan güzergâhlarda uzun süredir giderilmeyen jeoteknik riskler, mühendislik planlama eksiklikleri, koruyucu altyapı yetersizlikleri ve denetim zaafları nedeniyle yaşanan ölümlü trafik kazaları, bölgedeki ulaşım ağının kamusal güvenlik bakımından derinleşen yapısal bir krize dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Bu hatlar, yalnızca ulaşımı sağlayan teknik koridorlar değil; topoğrafik kırılganlık ile idari ihmallerin kesiştiği, yaşam hakkının süreklilik arz eden biçimde risk altında bırakıldığı kamusal alanlar hâline gelmiştir. Buna rağmen, yıllardır yapılan teknik uyarılar ve tekrarlayan can kayıplarına karşın, riskleri bütüncül biçimde ele alan kalıcı bir kamu politikası ve müdahale programının hayata geçirilmemiş olması dikkat çekmektedir.

Söz konusu güzergâhlar; Zernek Barajı çevresi, Serê Solan hattı, Gedikbaşı mevki, Akçalı bölgesi ile Hakkâri il merkezi ve Yüksekova başta olmak üzere ilçe bağlantı yolları boyunca; kaya düşmesi, heyelan, zemin stabilite bozuklukları, yetersiz drenaj altyapısı, dar kurp geometrisi, standart dışı bariyer sistemleri ve zayıf yol güvenliği uygulamaları nedeniyle yüksek riskli ulaşım koridorlarına dönüşmüş durumdadır. Bu riskler teknik olarak öngörülebilir, ölçülebilir ve haritalanabilir olmasına rağmen; merkezi idarenin yatırım önceliklendirme yaklaşımı, bakım-onarım politikalarının süreksizliği ve denetim mekanizmalarının zayıflığı nedeniyle kalıcı bir risk azaltma stratejisi oluşturulamamıştır.

Son bir yıl içerisinde aynı hat üzerinde meydana gelen kazalar, bu yapısal ihmalin sonuçlarını açık biçimde ortaya koymaktadır:

- 22 Nisan 2025 – Van–Hakkâri Karayolu: 8 yurttaş yaşamını yitirdi, 11 yurttaş yaralandı,
- 30 Ağustos 2025 – Sarıtaş köyü yakınları: 5 yurttaş yaşamını yitirdi,
- 27 Ekim 2025 – Zernek Barajı mevki: 3 yurttaş yaşamını yitirdi, 4 yurttaş yaralandı,
- 16 Kasım 2025 – Serê Solan mevki: 2 yurttaş yaşamını yitirdi,
- 30 Kasım 2025 – Zernek Baraj Gölü çevresi: 3 yurttaş yaşamını yitirdi; koruyucu bariyer ve yol güvenliği altyapısının bulunmadığı tespit edilmiştir,
- 14 Mayıs 2026 – Gedikbaşı mevki: 1 yurttaş yaşamını yitirdi, 3 yurttaş yaralandı,
- 16 Mayıs 2026 – Zînya Sêvê mevki: 2 yurttaş yaşamını yitirdi, 7 yurttaş yaralandı,
- 17 Mayıs 2026 – Hakkâri il merkezi–ilçeler bağlantı yolu (eski çöplük mevki): 1 yurttaş yaşamını yitirdi, 3 yurttaş yaralandı.

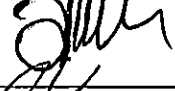

Bu veriler, Hakkâri ve ilçelerini kapsayan ulaşım ağında yaşam hakkının sistematik biçimde ihlal edildiğini, risklerin uzun süredir bilindiği hâlde giderilmediğini ve idari sorumluluğun etkin bir kamu yönetimi refleksine dönüştürülmediğini göstermektedir.

Kazaların tekrar eden niteliği, sorunun bireysel sürücü hatalarıyla açıklanamayacağını; aksine kamu yatırım politikalarındaki dengesizlikler, mühendislik standartlarının sahaya yansımaması, denetim mekanizmalarının zayıflığı ve önleyici kamu hizmeti yaklaşımının yeterince işletilmemesinden kaynaklandığını ortaya koymaktadır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın önceki açıklamalarında güzergâhın önemli bölümünde iyileştirme yapıldığı, koruyucu sistemlerin kurulduğu ve bakım çalışmalarının sürdürüldüğü ifade edilmesine karşın; sahada tekrar eden ölümlü kazalar, bu beyanların bütüncül, kalıcı ve denetlenebilir bir güvenlik standardına dönüşmediğini göstermektedir.

Bu çerçevede ortaya çıkan tablo, yalnızca teknik bir altyapı sorunu değil; kamusal hizmetlerin eşitliği, bölgesel yatırım adaleti ve yaşam hakkının korunmasına ilişkin devlet sorumluluğunun etkinliği bakımından da ciddi bir sorgulamayı zorunlu kılmaktadır. Yaşam hakkını doğrudan etkileyen bu güzergâhlarda risklerin bilinir olmasına rağmen gerekli önleyici tedbirlerin geciktirilmesi, kamu yönetimi açısından kabul edilemez bir sorumluluk boşluğu yaratmaktadır.

Bu çerçevede; söz konusu güzergâhlarda meydana gelen kazaların nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılması, ihmali bulunan kişi ve kurumların sorumluluklarının ortaya çıkarılması, yurttaşların yaşam hakkını tehdit eden ulaşım sorunlarının giderilmesi ve kalıcı yol güvenliği politikalarının oluşturulması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	